

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERIUMA

37-540/1955.

A MINŐSÍTÉS MEGSZÜNT
az 1995. évi LXXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

HK 6/1978 mell. cik

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK

45. sz. UTASÍTÁSA.

Budapest, 1955. augusztus 15.

A Magyar Népköztársaság Belügyminisztere 105-6600/1953. sz. utasításának 4. § /8/ bekezdése értelmében a Belügyminisztériumot, gazdálkodásával kapcsolatos jogvitás ügyekben, a BM. Terv- és Pénzügyi Főosztály képviseli.

Megállapítottam, hogy a fenti rendelkezés ellenére több BM. szerv önállóan indít pert, illetőleg szabályellenesen látja el az igazságszolgáltatási szervek előtt a Minisztérium képviseletét, valamint, hogy a folyamatban lévő jogvitás ügyekben a BM. több szerve nem működik megfelelően közre a Minisztérium és a népgazdaság érdekeinek megvédésében.

A Belügyminisztérium érdekvédelmének megjavítása és képviseletének egységes ellátása végett az alábbiakat rendelem el:

I.

A Belügyminisztérium szerveinek eljárási jogköre.

1./ Polgári perben a Minisztériumot vagy szerveit /továbbiakban BM. szerv./ kizárólagosan a BM. Terv- és Pénzügyi Főosztály képviselheti akkor is, ha a bíróság /időzésben, határozatban/ félként /alperes, felperes/ a Belügyminisztérium valamely más szervét jelöli meg.

A BM. Terv- és Pénzügyi Főosztály a BM. szerv képviseletét Jogügyi alosztálya útján látja el.

2./ Döntőbizottsági ügyekben akár mint felperes, vagy alperes, az a BM. szerv köteles eljárni, amelyiknek a vita tárgyát képező ügy intézése egyébként is feladatkörébe tartozik.

A Belügyminisztérium önálló számadótESTEINEK alárendeltségébe tartozó szervek /utalt számadótestek, alakulatok/ azonban csak az önálló számadótestek útján járhatnak el döntőbizottsági ügyekben, vagyis ezeket a döntőbizottsági eljárásban az önálló számadótesteknek kell képviselniük.

Azokban a döntőbizottsági ügyekben, amelyekben a BM. Terv- és Pénzügyi Főosztály alperesként, vagy felperesként nem szerepel, a Minisztérium felügyeleti képviseletét /tárcaképviselet/ látja el. A felügyeleti képviseletet a BM. Terv- és Pénzügyi Főosztály Jogügyi alosztálya /továbbiakban: Jogügyi alosztály/ útján gyakorolja.

A Jogügyi alosztály indokolt esetben bármely BM. szervtől átvetheti az alperesi, vagy a felperesi képviseletet.

II.

Eljárás polgári bírósági perekben.

- 1./ Ha polgári bíróság /járásbíróság, megyei bíróság, városi bíróság, Budapesti Fővárosi Bíróság, Legfelsőbb Bíróság/ BM.szervhez küldi megkeresését /idézés, határozat/ azt a BM.szervnek azonnal a Jogügyi alosztályhoz kell továbbítani. A kísérő levélben le kell írni a BM.szerv előtt ismeretes tényállást, fel kell sorolni a kihallgatható tanúk nevét és pontos lakcímét, valamint mellékelni kell azokat a bizonyítékokat, amelyek a BM.szerv birtokában vannak.
- 2./ Polgári bíróság előtt pert csak a Jogügyi alosztály indíthat.
Ha a BM.szervnek magánzemélnyel szemben olyan igénye van, /kártérítés, lakásügy, stb./, amelynek érvényesítése csak bírósági perrel biztosítható, a BM.szerv - az összes kapcsolatos ügyiratok csatolása, tanúk megjelölése mellett - a Jogügyi alosztályt keresse meg.
- 3./ A polgári bíróságok által hozott határozatok végrehajtásáról a Jogügyi alosztály gondoskodik.
- 4./ Polgári bíróság előtti perben a BM.szerv beosztottja csak akkor köteles megjelenni, ha a bíróság a beosztottat tanuként, vagy szakértőként idézi, vagy, ha erre a Jogügyi alosztálytól felhívást kap.

Olyan kérdésekben, amely államtitoknak, katonai vagy hivatali titoknak minősül, a beosztott csak akkor tehet vallomást, vagy mondhatja el szakértői véleményét, ha előljárójától a titoktartási kötelezettség alól előzetesen felmentést kapott.

III.

Eljárás döntőbizottsági ügyekben.

- 1./ A BM.szerv állami szervekkel /állami gazdaságokkal, mezőgazdasági és kisipari termelőszövetkezetekkel, szövetkezeti központokkal és társadalmi szervezetekkel; továbbiakban állami szerv/ szemben szállítási szerződésből, vagy azon kívüli jogviszonyból /kártérítés, stb./ származó vagyoni igényeit, csak a Központi Döntőbizottság /továbbiakban Döntőbizottság/ előtt érvényesítheti.
A BM.szervek egymásközti vagyoni vitáinak előöntése a Belügyminisztériumi Döntőbizottság /továbbiakban: Döntőbizottság/ hatáskörébe tartozik, mely a BM.Szerv- és Pénzügyi Főosztály mellett működik.
- 2./ Az igények érvényesítése keresettel /keresetlevél/ történik.
A keresetlevél benyújtása előtt meg kell kísérelni a vitának döntőbizottsági eljáráson kívüli rendezését / számlaegegyeztetés, felszólítás teljesítésére, illetve a közhatalmú elismerésére, stb./

3./ A Döntőbizottság előtt érvényesíthető igények fajait és érvényesítésük módját a mindenkor érvényben lévő jogszabályok határozzák meg. /Jelenleg: 206/1951./XII.8./M.T., 101/1952./XI.10./M.T., 10/1954./II.7./M.T., 207/1951./XII.8./M.T., 102/1952./XI.10./M.T. építési ügyekben: 9/1954./XII.28./., 10/1954./XII.28./OEH-BM., 6/1955./II.26./OEH.sz.rendeletek, stb./

4./ Ha valamely állami szerv a BM.szerv ellen indít eljárást, a Döntőbizottság az állami szerv /felperes/ keresetleivelének 1 példányát a BM.érdekelte szervéhez, 1 példányát pedig a Jogügyi alosztályhoz kézbesíti.

Az érdekelt BM.szerv a felperes keresetleivelére nyujtsa be a védekezését, ha pedig a felperes követelése helytálló, jelentse be, hogy a követelést elismeri. A védekezést 1 példányban/ eredeti/ kell a Döntőbizottsághoz - a döntőbizottsági ügyszámra hivatkozással - benyújtani, 1 másolati példányt a felperesnek, 1 további példányt pedig a Jogügyi alosztálynak kell megküldeni.

A Döntőbizottsághoz küldendő védekezéshez másolatban mellékelni kell a BM.szerv bizonyítékait /átvételi elismervény, számla, átutalásról szóló MNB terhelési értesítés, levelezés, stb./

A védekezést abban az esetben, ha az ügyben tárgyalás van kitűzve legkésőbb a tárgyalás napjáig érkezőleg, ha pedig az ügyben nincs tárgyalás kitűzve legkésőbb a Döntőbizottság felhívásában megszabott védekezési határidő utolsó napjáig kell - jelen pont 2./ bekezdésében megjelöltekkel - elküldeni.

5./ A döntőbizottsági határozatot az érdekelt BM.szervnek, az abban megjelölt határidőben az alábbiak szerint kell végrehajtania:

a./ Ha a határozat a BM.szervet pénzfizetésre kötelezi, a BM.szerv köteles a jogosított állami szervet értesíteni arról, hogy az milyen számu számlára nyujthatja be inkasszóját.

A BM.szerv a tartozást saját számlája terhére köteles kiegyenlíteni.

Ha a BM.szerv a döntőbizottsági határozatban feltüntetett pénztartozást - fedezet hiányában - kiegyenlíteni nem tudja, erről, a fedezetlen tartozás körülményeinek részletes leírása mellett, a BM. Terv és Pénzügyi Főosztály Költségvetési osztályát haladéktalanul köteles értesíteni és a szükséges hitelfedezet rendelkezésre bocsájtását kérni.

Ha a határozat a BM.szervet kötbér, bírság, vagy késedelmi kamat /továbbiakban: kötbér/ fizetésére kötelezi, azt a jogosított állami szerv közvetlenül hívja le a "Belügyminisztérium 190.021 Fedezetlen tételek függőszámla" elnevezésű számláról. /Ilyen esetben tehát a BM.szervnek külön intézkednie nem kell/.

b./ Ha a döntőbizottsági határozat a BM.szerv javára ítél meg pénzkövetelést, a BM.szerv köteles ezen követelést - a határozatban feltüntetett határidőben - a kötelezett állami szerv ellen azonnali inkasszóval érvényesíteni /lehívni/.

Ha a döntőbizottsági határozat a BM.szerv javára ítél meg kötbért, azt a BM.szerv saját számlája javára nem hívhatja le, mivel az a BM.központi bevételi számlája javára kerül beszedésre. Erre nézve intézkedést a Jogügyi alosztály tesz.

c./ A döntőbizottsági határozatban megállapított egyéb jogokat és kötelezettségeket, a határozatban megjelölt módon kell érvényesíteni, illetőleg teljesíteni.

6./ Ha a BM.szerv a Döntőbizottság határozatával nem ért egyet erről, az indokok megjelölése és a kapcsolatos összes ügyirat csatolása mellett, 8 napon belül köteles a Jogügyi alosztályt értesíteni.

7./ Amennyiben a Döntőbizottság a BM.szervet kötbér /késedelmi kamat, bírság/ fizetésre kötelezi, az erről szóló határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül vizsgálatot kell lefolytatni és a mulasztó személyt - a mulasztás súlyához képest - fegyelmileg kell felelősségrevonni.

A fegyelmi határozat 1 példányát a Jogügyi alosztálynak, további 3 napon belül kell megküldeni. A kísérőlevélben meg kell jelölni a jogvitában résztvevő feleket és a döntőbizottsági határozat ügyszámát.

IV.

A Belügyminisztérium szervei vezetőinek felelőssége.

1./ A BM.szervek vezetői kötelesek gondoskodni arról, hogy a szállítási /építési, tervezői és egyéb / szerződésben vállalt kötelezettségeket az ügyintéző beosztottak határidőben teljesítsék valamint, hogy a szerződésből a BM.szervet megillető jogokat érvényesítsék.

2./ A BM.szervek vezetői a szerződési, az anyagi és pénzügyi fegyelem betartásáért felelősek.

Amennyiben kötelességszegő magatartás, illetőleg a jelen szabályok betartásának elmulasztása miatt a Belügyminisztériumot tényleges kár éri, a mulasztó ellen a fegyelmi felelősségrevonáson túlmenően a kártérítési eljárást is le kell folytatni.

V.

Vegyes rendelkezés.

Jelen utasítás folyó évi augusztus hó 1-vel lép életbe.

BARTOS ANTAL s.k.
miniszterhelyettes.

Felterjesztem: Belügyminiszter elvtársnak.

Kapják: Miniszterhelyettes elvtársak,

BM.szervek vezetői külön elosztó szerint.

Gépelte: Sz.L.né.

Magyarország 0277

2. em. mes.

72.

HTP. PM. 162

MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERIUMA

37-540/1955.

MINISZTERI NÉGBEZŐT
Az 1955. évi LXV. tv. 28. §-ára
figyelemmel

PM. Mag. ver.

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK

45. sz. UTASÍTÁSA.

Nem selejtezhető.

Budapest, 1955. augusztus 15.

A Magyar Népköztársaság Belügyminisztere 105-6600/1953. sz. utasításának 4. § /8/ bekezdése értelmében a Belügyminisztériumot, gazdálkodásával kapcsolatos jogvitás ügyekben, a BM. Terv- és Pénzügyi Főosztály képviseli.

Megállapítottam, hogy a fenti rendelkezés ellenére több BM. szerv önállóan indít pert, illetőleg szabályellenesen látja el az igazságszolgáltatási szervek előtt a Minisztérium képviselőtét, valamint, hogy a folyamatban lévő jogvitás ügyekben a BM. több szerve nem működik megfelelően közre a Minisztérium és a népgazdaság érdekeinek megvédésében.

A Belügyminisztérium érdekvédelmének megjavítása és képviselőtének egységes ellátása végett az alábbiakat rendelem el:

I.

A Belügyminisztérium szerveinek eljárási jogköre.

1./ Polgári perben a Minisztériumot vagy szerveit /továbbiakban BM. szerv./ kizárólagosan a BM. Terv- és Pénzügyi Főosztály képviselheti, akkor is, ha a bíróság /időzésben, határozatban/ félként /alperes, felperes/ a Belügyminisztérium valamely más szervét jelöli meg.

A BM. Terv- és Pénzügyi Főosztály a BM. szerv képviselőtét Jogügyi alosztálya útján látja el.

2./ Döntőbizottsági ügyekben akár mint felperes, vagy alperes, az a BM. szerv köteles eljárni, amelyiknek a vita tárgyát képező ügy intézése egyébként is feladatkörébe tartozik.

A Belügyminisztérium önálló számadótESTEINEK alárendeltségébe tartozó szervek /utalt számadótestek, alakulatok/ azonban csak az önálló számadótestek útján járhatnak el döntőbizottsági ügyekben, vagyis ezeket a döntőbizottsági eljárásban az önálló számadótesteknek kell képviselniük.

Azokban a döntőbizottsági ügyekben, amelyekben a BM. Terv- és Pénzügyi Főosztály alperesként, vagy felperesként nem szerepel, a Minisztérium felügyeleti képviselőtét /tárcaképviselőt/ látja el. A felügyeleti képviselőtét a BM. Terv- és Pénzügyi Főosztály Jogügyi alosztálya /továbbiakban: Jogügyi alosztály/ útján gyakorolja.

A Jogügyi alosztály indokolt esetben bármely BM. szervtől átvetheti az alperesi, vagy a felperesi képviselőtét.

II.

Eljárás polgári bírósági perekben.

- 1./ Ha polgári bíróság /járásbíróság, megyei bíróság, városi bíróság, Budapesti Fővárosi Bíróság, Legfelsőbb Bíróság/ BM.szervnek küldi megkeresését /idézés, határozat/ azt a BM.szervnek azonnal a Jogügyi alosztályhoz kell továbbítani. A kísérő levélben le kell írni a BM.szerv előtt ismeretes tényállást, fel kell sorolni a kihallgatható tanúk nevét és pontos lakcímét, valamint mellékelni kell azokat a bizonyítékokat, amelyek a BM.szerv birtokában vannak.
- 2./ Polgári bíróság előtt pert csak a Jogügyi alosztály indíthat.
Ha a BM.szervnek magánjelenlétével szemben olyan igénye van, /kártérítés, lakásügy, stb./, amelynek érvényesítése csak bírósági perrel biztosítható, a BM.szerv - az összes kapcsolatos ügyiratok csatolása, tanúk megjelölése mellett - a Jogügyi alosztályt keresse meg.
- 3./ A polgári bíróságok által hozott határozatok végrehajtásáról a Jogügyi alosztály gondoskodik.
- 4./ Polgári bíróság előtti perben a BM.szerv beosztottja csak akkor köteles megjelenni, ha a bíróság a beosztottat tanúként, vagy szakértőként idézi, vagy, ha erre a Jogügyi alosztálytól felhívást kap.

Olyan kérdésekben, amely államtitoknak, katonai vagy hivatali titoknak minősül, a beosztott csak akkor tehet vallomást, vagy mondhatja el szakértői véleményét, ha előljárójától a titoktartási kötelezettség alól előzetesen felmentést kapott.

III.

Eljárás döntőbizottsági ügyekben.

- 1./ A BM.szerv állami szervekkel /állami gazdaságokkal, mezőgazdasági és kisipari termelőszövetkezetekkel, szövetkezeti központokkal és társadalmi szervezetekkel; továbbiakban állami szerv/ szemben szállítási szerződésből, vagy azon kívüli jogviszonyból /kártérítés, stb./ származó vagyoni igényeit, csak a Központi Döntőbizottság /továbbiakban: Döntőbizottság/ előtt érvényesítheti.
A BM.szervek egymásközi vagyoni vitáinak eldöntése a Belügyminisztériumi Döntőbizottság /továbbiakban: Döntőbizottság/hatáskörébe tartozik, mely a BM.Terv- és Pénzügyi Főosztály mellett működik.
- 2./ Az igények érvényesítése keresettel /keresetlevél/ történik.
A keresetlevél benyújtása előtt meg kell kísérelni a vitának döntőbizottsági eljáráson kívüli rendezését, /számlaegeztetés, felszólítás teljesítésre, illetve a közhataligény elismerésére, stb./

3./ A Döntőbizottság előtt érvényesíthető igények fajait és érvényesítésük módját a mindenkor érvényben lévő jogszabályok határozzák meg. /Jelenleg: 206/1951./XII.8./M.T., 101/1952./XI.10./M.T., 10/1954./II.7./M.T., 207/1951./XII.8./M.T., 102/1952./XI.10./M.T. építési ügyekben: 9/1954./XII.28./., 10/1954./XII.28./OEH-BM., 6/1955./II.26./OEH.sz.rendeletek, stb./

4./ Ha valamely állami szerv a BM.szerv ellen indít eljárást, a Döntőbizottság az állami szerv /felperes/ keresetlevelének 1 példányát a BM.érdekelte szervéhez, 1 példányát pedig a Jogügyi alosztályhoz kézbesíti.

Az érdekelt BM.szerv a felperes keresetlevelére nyujtsa be a védekezését, ha pedig a felperes követelése helytálló, jelentse be, hogy a követelést elismeri. A védekezést 1 példányban/ eredeti/ kell a Döntőbizottsághoz - a döntőbizottsági ügyszámra hivatkozással - benyújtani, 1 másolati példányt a felperesnek, 1 további példányt pedig a Jogügyi alosztálynak kell megküldeni.

A Döntőbizottsághoz küldendő védekezéshez másolatban mellékelni kell a BM.szerv bizonyítékait /átvételi elismervény, számla, átutalásról szóló MNB terhelési értesítés, levelezés, stb./

A védekezést abban az esetben, ha az ügyben tárgyalás van kintüztve legkésőbb a tárgyalás napjáig érkezőleg, ha pedig az ügyben nincs tárgyalás kintüztve legkésőbb a Döntőbizottság felhívásában megszabott védekezési határidő utolsó napjáig kell - jelen pont 2./ bekezdésében megjelöltekkel - elküldeni.

5./ A döntőbizottsági határozatot az érdekelt BM.szervnek, az abban megjelölt határidőben az alábbiak szerint kell végrehajtania:

a./ Ha a határozat a BM.szervet pénzfizetésre kötelezi, a BM.szerv köteles a jogosított állami szervet értesíteni arról, hogy az milyen számú számlára nyujthatja be inkasszóját.

A BM.szerv a tartozást saját számlája terhére köteles kiegyenlíteni.

Ha a BM.szerv a döntőbizottsági határozatban feltüntetett pénztartozást - fedezet hiányában - kiegyenlíteni nem tudja, erről, a fedezetlen tartozás körülményeinek részletes leírása mellett, a BM. Terv és Pénzügyi Főosztály Költségvetési osztályát haladéktalanul köteles értesíteni és a szükséges hitelfedezet rendelkezésre bocsájtását kérni.

Ha a határozat a BM.szervet kötbér, bírság, vagy késedelmi kamat /továbbiakban: kötbér/ fizetésére kötelezi, azt a jogosított állami szerv közvetlenül hívja le a "Belügyminisztérium 190.021 Fedezetlen tételek függőszámla" elnevezésű számláról. /Ilyen esetben tehát a BM.szervnek külön intézkednie nem kell./

b./ Ha a döntőbizottsági határozat a BM.szerv javára ítél meg pénzkövetelést, a BM.szerv köteles ezen követelést - a határozatban feltüntetett határidőben - a kötelezett állami szerv ellen azonnali inkasszóval érvényesíteni /lehozni/.

Ha a döntőbizottsági határozat a BM.szerv javára ítél meg kötbért, azt a BM.szerv saját számlája javára nem hívhatja le, mivel az a BM.központi bevételi számlája javára kerül beszedésre. Erre nézve intézkedést a Jogügyi alosztály tesz.

c./A döntőbizottsági határozatban megállapított egyéb jogokat és kötelezettségeket, a határozatban megjelölt módon kell érvényesíteni, illetőleg teljesíteni.

6./ Ha a BM.szerv a Döntőbizottság határozatával nem ért egyet erről, az indokok megjelölése és a kapcsolatos összes ügyirat csatolása mellett, 8 napon belül köteles a Jogügyi alosztályt értesíteni.

7./ Amennyiben a Döntőbizottság a BM.szervet kötbér /késedelmi kamat, bírság/ fizetésre kötelezi, az erről szóló határozat kézhezvételétől számított 30 napon belül vizsgálatot kell lefolytatni és a mulasztó személyt - a mulasztás súlyához képest - fegyelmileg kell felelősségre vonni.

A fegyelmi határozat 1 példányát a Jogügyi alosztálynak, további 3 napon belül kell megküldeni. A kísérőlevélben meg kell jelölni a jogvitában résztvevő felcket és a döntőbizottsági határozat ügyszámát.

IV.

A Belügyminisztérium szervei vezetőinek felelőssége.

1./ A BM.szervek vezetői kötelesek gondoskodni arról, hogy a szállítási /építési, tervezői és egyéb / szerződésben vállalt kötelezettségeket az ügyintéző beosztottak határidőben teljesítsék valamint, hogy a szerződésből a BM.szervet megillető jogokat érvényesítsék.

2./ A BM.szervek vezetői a szerződési, az anyagi és pénzügyi fegyelmem betartásáért felelősek.

Amennyiben kötelességszegő magatartás, illetőleg a jelen szabályok betartásának elmulasztása miatt a Belügyminisztériumot tényleges kár éri, a mulasztó ellen a fegyelmi felelősségre vonáson túlmenően a kártérítési eljárást is le kell folytatni.

V.

Vegyes rendelkezés.

Jelen utasítás folyó évi augusztus hó 1-vel lép életbe.

BARTOS ANTAL s.k.
miniszterhelyettes.

Felterjeszten: Belügyminiszter olvtársnak.

Kapják: Miniszterhelyettes olvtársak,

BM.szervek vezetői külön elosztó szerint.

Gépelte: Sz.L.né.